

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Műtrágya.

Mialatt a nép az utcán falragaszokon és apró cédulákon szidta a koalíciót, mint a nép ellenségeit s a reakció eszközeit, azalatt a nagyméltóságú törvénytáposok sem nyugodtak és igyekeztek a koalíciót befeketíteni, lefelé és felfelé egyaránt. Kisült szépen, hogy ebben az igyekezetükben is kétes existenciák támogatásával dolgoztak. A híres Nemo urról ugyanis lehullott a fátyol és kisült, hogy a Nemo ur csak latinra fordította nevét, mert Zigány ur csakugyan senki. Tiszteletet érdemel ez az őszinte beismerése a maga semmirevalóságának. Azonban, bár az igazság barátait kielégítheti bizonyos fokig az a tudat, hogy ime mégis csak kibújik a szeg a zsákból s előbb vagy utóbb napfényre kerül minden turpisság, kétségtelen, hogy nemzetünk jóhírnevének és jóérköseinek féltői elsomorodott szívvel gondolhatnak a jövőre.

Nem szólva arról a szomorú tényről, hogy a rendszeresen folytatott választási vesztegetések már évtizedek óta mértelkeznek népünk szívét, lelkét s ijesztően elhomályosítják a polgári erkölcsöket, az utóbbi évek oly szégyenletes tényeket hoztak napvilágra, hogy most

már csakugyan pirulnunk kell magunk előtt is, meg az idegen nemzetek előtt méginkább.

Sopánkodunk nyakra-főre azon, hogy nemzetünk a külföld előtt elvesztette minden eddigi tekintélyét és jóhírnevét, s maga az angol közvélemény melynek rokonszenve oly jól esett nekünk nehéz napjainkban, ma már határozottan ellenünk fordul.

A kormányok ezt a szomorú fordulatot az ellenzék bűnűl róják fel következetesen; de tegye szívére kezét mindenki és tegyen őszinte vallomást arról, hogy a nemzeti jogainkért való küzdés bélyegzett e bennünket a külföld előtt, vagy más valami.

Hogy magyarnyelvért, magyar zászlóért küzdünk, az nem lehet szégyenünk, de szégyenünk az ország világ előtt, hogy a nemzeti eszmék harcosait a hatalom polcán ülők kiáltottak ki züllött existenciáknak, akiknél a hazafiaskodás csak kenyérkereset és egyéni semmirevalóságnak palástolása.

Annyira és oly elbizakodottan hirdették ezt, hogy végre maguk is elhiűték, s a Héderváry kormány ez előtt két évvel meg is próbálta, hogyan lehetne a nemzeti ügyért való harcot pénzzel le-

szerezni. Rút felsülés lett a vége, az igaz; de el is tussolták úgy, ahogy a vesztegetők becsületén esett sebeket, betapasztgatták s folytatták tovább az ellenzék gyalázatos megrágalmazását, reá kenve minden gyalázatoságot amit ők követtek rendszeresen. A Fejérvári kormány rendeletére készült Nemo féle rövirat — mely nem leleplezett írója, hanem értelmi szerzőjének kivolta miatt érdekelheti csupán a közvéleményt, az ellenzék a sajtó megvásárlásával, a legpiszkosabb érdekhajhászattal vádolja meg, mely már attól sem riad vissza, hogy áruba bocsássa a hazát és Szent István koronáját.

Szóval gyártják az erkölcsi piszkot nyakra-főre, csak azért, hogy legyen mit rákenni a nemzeti jogok védelmezőire. Végzik pedig a kenegetést hihetetlen perfidiával, s ezen erkölcsi műtrágyának bűze bejárja Európát, mely előtt porba rántva, önnön véréből bemocskolva fetreng a magyar nemzet becsülete.

Csak tovább ezen az uton, gyártsák a szennyet tovább! Az azonban bizonyos, hogy ebbe a piszkokba nem a nemzet törekvései fognak belefújni, hanem azok, akik azt összehalmozták.

T Á R C A.

A mostoha.

— Hallod-e Józsi?

— Ugyan, ugyan édes feleségem, már ismét a régi, hideg megszólítással illetsz!?

— Nem a megszólítás itt a fő, hanem az, hogy mikor takarítod el gyermekedet a háztól. Már sokszor mondtam, hogy leányodat nem türhetem. Válaszsz, vagy a leányod megy, vagy én megyek . . .

— Mit vétett neked emez ártatlan teremtes? Különben amikor nőmmé lettél, tudtad, hogy megvan egyetlen leányom. Tudhattad, hogy szerencsétlen árvámnak anyára van szüksége . . .

— Nevetséges beszéd egy férfitől. A jó férfi megtagadja gyermekét, szülőit a feleségeért. A jó férfi nem engedi a nejét egy poronty által izgatni. Te nem vagy férfi, te nem vagy szerető férj, hanem egy zsarnok, aki fejemre ülteted a drága magzatodat . . . Ha rá nézek eme kiállhatatlan gyerekre, az izgalom fog el és szeretnék futni, menekülni megunt házadból.

— És miért?

— Mert a mostoha gyermeket nem türhetem. Ha nekem nincs gyermekem, a más fajzatát csak nem fogom gondolni, arra keresni, nyafogását hallgatni.

A férj szeme könnyekkel telt meg.

A szegény, ártatlan Piroska a szomszédos szobából hallgatta végig a házastársak feleselését, a kegyetlen mostoha szívtelen kifakadását. A gyermek ajka remegett, könnyei peregtek és halkán elhalt édes anyja nevét emlegette . . .

Még nem virradt meg, Piroska könnyű ruhában, falat és fillér nélkül hagyta el apjának azon házát, melyben édes anyja az anyai szeretet minden jelével elhalmozta egykoron. A gyermek futva menekült a mostohának haragja, fenyegetése elől. Hova megy, maga sem tudta, de azt megtanulta, hogy van isten, van gondviselő, aki az árvákat nem hagyja el. . . . Ha eme vigasztaló tudat nem táplálta volna, a kétségbeesés pusztította volna el. . . .

Piroska tehát futott, sietett, mert folyton a mostohát vélte nyomában. Az ut göröngye, az utszél bokrainak tövise megsebzette lábait, megszagatta ruházatát. Éhen, szomjan, fájdalomtól elgyötörve roskadt össze a serdülő gyermek. Az éj betakarta a szenvedőt. Csilla-

gok és isten irgalma örködött az apai házból elűzött gyermek álma felett.

A nap épen akkor lövelte szét első sugárait, amikor az özvegy Budaházyné kocsija ott haladt el, ahol Piroska összeesett és ahol még mindig aludt. Az úrnő megállította kocsiját és a gyermekhez közeledett. A jóságos asszony rátekintett a gyermek halvány, de szépnek nevezhető arcára, nemes vonásaira. . . . Ez a gyermek bizonyára árva, akit magamhoz venni kötelességem, így gondolkodott Budaházyné, midőn a gyermek felébredt és ijedten tekintett szét. . . .

— Édes leányom, ki vagy, mért jársz egyedül eme nagy pusztán, hol kevés utas szokott megfordulni?

— Árva vagyok . . . nincs senkim, csak az árvák jóságos istene. . . . Árva vagyok, de tovább nem tudott beszélni, mert keserű zokogás fogta el. . . .

— Jer hozzám, gyermekem. Én anyád leszek, rólad, jövődről gondoskodni fogok. . . .

Piroska hálával, bizalommal tekintett a jóságos úrnőre.

Budaházyné terjedelmes, gazdagon berendezett kastélyába vitte a mostohájától eltaszított árvát. Az úrnő olyan szeretettel vette körül, hogy a gyermek belátta, misze-

Telephon 114. Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek az iskolai idény közeledtével Telephon 114.

dúsan felszerelt raktárát leány és fiu-cipőkben, ingek, gallérok zsebkendők és harisnyákban a legjobb minőségűt és a legjutányosabb árak mellett **Eisler Károly** divatkereskedő **Nyiregyházán.**

Köszöntő.

A Nemzeti Szalon művészei, a nemzeti művészet uttörői köszöntik Nyiregyháza városát!

A Nemzeti Szalon, mely feladatául tűzte ki a hazai képzőművészet decentralizációját, a vidéken gyűjteményes és általános jellegű kiállítások bemutatásával iparkodik ébren tartani azt az öröndetes érdeklődést, mely a képzőművészet iránt országsszerte fellendült s a melynek tovább fejlesztése ideális vágyainak netovábbja, hazafias célja és közművelődési feladata.

Nevelni akarjuk a magyar művészet iránt lelkesülő közönséget, fejleszteni akarjuk a magyar műzslést! Ez motivál bennünket arra, hogy nem elvont theoretikus fejtegetésekkel, hanem kiállítások rendezésével érjük el azt, hogy az emberi lélek mélyén szunnyadó esztetikai hatásokat felkeltsük! Tanítani akarjuk a közönséget arra, miként nézze a képet, a szobrot? Meg akarjuk értetni a közönséggel, hogy nem elmélkedni kell csupán a szép-ről, hanem azt állandóan magunk előtt kell látni, hogy a szem megszokja és a lélek benne gyönyörködje.

Ezzel az ideális céllal kapcsolatban a Nemzeti Szalonnak második fontos feladata a művészetek olyan népszerűsítése, mely olcsó, megfizethető áron a magyar műszerető és műértő közönségnek valódi művészi becsü műveket bocsájt rendelkezésére s ez uton a nem egészen rózsás viszonyok között működő magyar művészvilágnak hálás kört, biztos állandó vevőközönséget szerezzen!

Vándorutjában a Nemzeti Szalon Nyiregyháza városába ért, egyrészt hogy eleget tegyen annak a szíves meghívásnak, melylyel a Bessenyei-körnek tartozik, másrészt, hogy zászlót bontson abban a szép magyar városban, ahol a kulturális eszmék propagálása nemzeti kötelesség. Eljött a Nemzeti Szalon Szabolcs székhelyére kiállítást rendezni, azon a festői fekvésű helyen, ahol technikai és közlekedési okok nem engedik meg, hogy e derék város műértő közönsége minden évben kétszer-háromszor felránduljon a fővárosba az egyes tárlatok megtekintésére.

Eljöttünk tehát ide és elhoztuk a magyar képzőművészet üdvözlét Nyiregyháza városának. Magunkkal hoztuk látható megnyilatkozásait a különböző művészeti irányoknak és törekvéseknek és hogy azzal a fényvel

lépjünk fel, mint a mely ezt a szép magyar várost és annak derék vendéglátó és műszerető közönségét méltán megilleti, magunkkal hoztuk a magyar képzőművészet legjobb alkotásait a régi és modern művész generáció minden számottevő egyéniségét.

Mi jól tudjuk, hogy Nyiregyháza városának és Szabolcsvármegyének közönsége azzal az enthusiasmmal fog bennünket is fogadni, mint a hogy tudtukkal e derék közönség minden kulturális akciót felkarol s ha érdeklődésük mindjárt egy-egy érdeklődő pillantásban is nyilvánul meg csupán műveinkkel szemben, fogadják ezért a magyar képzőművészet el nem évülhető háláját.

A Nemzeti Szalon elveti a magot Szabolcsvármegye közönségének a szívébe! Jó földbe, magyarok szívébe, műszerető, ideálisan gondolkodó lelkekbe vetettük a magot! Látom, érzem, hogy kikel és terebélyes fává növekedik. a melynek árnyékában a magyar képzőművészet legszámottevőbb alakjai munkálkodnak a magyar képzőművészet dicsőségéért! Már látom délibábként feltűnni Nyiregyháza város kulturpalotáját, mely hivattva van az Alföld szélén iskolául szolgálni a művészet virányos berkeiben!

Mi is tanítani jövünk és hálás közönségre találtunk! Azt akarjuk, hogy tanuljon meg látni ki-ki a maga szemével, érezni a saját szívével s ha majd lassanként megszokja a művészi szépségeket, örömmel fogja tapasztalni, hogy a nemes élvezeteknek egy újabb elrejtett, ismeretlen forrását nyitottuk meg számára. Egy újabb örömevel az életnek ismertetjük meg a közönséget, a mely nélkül hiányos a lelki élet, a mely feltétlenül szükséges ahoz az összhanghoz, mely a léleknek megnyugvást, boldogságot szerez az életben.

Ha ezt az ideális célunkat elérjük s ideális működésünknek némi látható és maradandó jeleit megszerettjük Szabolcsvármegye és Nyiregyháza városa műpártoló közönségével, akkor feladatunkat jól csináltuk!

Ebben a reményben üdvözlöm a Nemzeti Szalon nevében ezt a szép megyét és ezt a lelkes várost.

Déry Béla.

Dr. Kardos Samu levelesládája.

Mikor ez év március havában Dr. Kardos Samunak a nagy Wesselényiről két ha-

talmas könyvben megírott munkája megjelent az egész országban nagy meglepetést és csodálkozást keltett. Senki sem hitte, hogy ebben a sivár korszakban, ebben az anyagi küzdelmekkel és kicsinyes érdekekkel telített világban akadjon valaki, aki életének nap-sugaras korszakát, munkabírásának erejét és vagyoni kerészetének javarészét olyan ideális célok elérésére és megvalósítására szentelje, a minők a nagy Wesselényi tanulságos életére és korszakos működésére vonatkozó a két hazában szétszórta heverő adatok, okiratok és levelek felkutatása, egybehordása, rendezése és feldolgozása.

Alig néhány hónappal e munka megjelenése után, báró Eötvös Lóránt a magyar tudományos akadémia elnöke, a nagy Wesselényi elsőszülött fiával, báró Wesselényi Miklóssal, Kolozsvár mostani országos képviselőjével egyetértőleg dr. Kardos Samut azzal bizta meg, hogy a nagy Wesselényinek úgy politikai, mint irodalmi szempontból közérdekű levelezését gyűjtse egybe és rendezze sajtó alá. Még három hónapja sem telt el annak, hogy dr. Kardos Samu a magyar tudományos akadémia elnökétől e megbízást kapta, már is bejárta Erdély és Magyarország ama nevezetesebb városait és családait, melyekkel a nagy Wesselényi szorosabb összeköttetésben állott. Felkutatta a Bánffyak, a Jósikák, a Losoncyak, a Perényiek, a Telekyek, az Ujfalussyak a Vayak és Meszlényiek családi levéltárát, megfordult hasonló célból majdnem az összes közművelődési egyletek és muzeumok levéltáraiban és kutatásainak mesésen nagy az eredménye.

Dr. Kardos Samu, ki rajongó szeretettel csüng a multak dicső emlékein és a ki ma is büszkén és boldogan valija magát a debreceni ősi kollégium egyik szerény és szegény tanítványának, néhány nappal ezelőtt egy több ivre terjedő memorandumot készített s illetve nyújtott be Debrecen város tanácsához, melyben kifejtette, hogy az ő ereklje gyűjteményében, melynek csak egy elenyészően csekély részét, mindössze 66 okiratot és 122 darab eredeti levelet állított ki ideiglenesen a városi muzeumban — a magyar nemzeti irodalom és a magyar történetírás annyi számos, becses és ismeretlen adata, okirata és levele van, hogy ezeket a nagy nyilvánosság elől elvonni és elrejtteni

rint isten olyan helyre vezérelte őt, ahol édes anya helyett kegyes jóltevőre talált.

Nem akarom leírni, hogy mit és mennyit tett Budaháznén addig, míg Piroskát a szeretett kötelékével teljesen magához fűzte. Az úrnő férjét, gyermekeit elvesztette. A nagy vagyonban megutálta a család nélkül való boldogságot. Rokonai vagyonára áhitoztak. Most azonban egészen megváltozott Budaháznén, mert Piroška hálás gyermeki szeretettel ragaszkodott hozzá és kellemessé tette ránézve az előbb megunt életet. A régi kastély megelevenült, ismerősök kezdtek oda járni, ahol régebben kihaltak látszott az élet. Fiatal emberek kezdtek érdeklődni a gyámleány iránt, akinek szépsége, jósága csakhamar ismeretessé lett. Megelevenült az élet, boldogság keletkezett ott, ahol Budaháznén könyvek között, szomorkodva éldegélt. . . .

Egy tavaszi alkonyatkor, csinos fiatal ember érkezett Budaházyékhoz. Az utast szokott szívességgel fogadták. A ház úrnője, gyámleánya és az idegen közönyös dolgokról beszéltek, midőn az idegen az úrnőhöz lépett és remegő hangon kérde: „Nem ismered jó anyám?”

Az anya merően az idegenre nézett, karjait szó nélkül kitérte és keblére ölelte elveszettnek hitt gyermekét. Nem képes ama boldogságot toll leírni, mely az ősi kastélyt betöltötte. midőn a rég halottnak vélt gyer-

mek, a kifejlődött férfi megérkezett. Béla ugyanis az új világrészbe, tanulmányutra ment, ott a még létező vadak fogságába került s csak az isteni különös gondviselés mentette meg az elpusztulástól. Innen volt, hogy anyját nem értesítette, hogy anyja őt halottnak vélte.

Béla az első perctől valami kimagyarázhatatlan, jóleső érzést tapasztalt Piroška iránt. Az anyai figyelem csakhamar belátta ezt és minden igyekezetével oda munkált, hogy az anyagi jóságú Piroška azon fiáé legyen, akinek legteljesebb boldogságáért imádkozott.

A következő télen Béla arra kérte anyját, egyezzek bele, hogy megnősülhessen.

Az anya kérdőleg tekintett fiára.

— Jó anyám, azt veszem nőül, akit részemre ajánlasz.

— Fiam, a házasság a szív dolga.

— Igaz anyám, igaz, de . . .

— Légy őszinte, édes fiam. Azt vedd feleségül, akit igazán szeretsz. Bárki legyen is választottad, gyermekemül fogadom, anyai szeretettel szeretem. . . .

— Anyám, jó anyám, nem merek nyilatkozni, mert tartok roszalásodtól.

— Fiam, férfi vagy, légy őszinte, mert a szív érzelmét eltitkolni nem szabad.

— Anyám, ha nem ellenzed, én Piroskát veszem nőül, mert . . .

— Igen, mert őt a gondviselés küldte házukba, a mi boldogságunkra. Ő egy nemes lélek, egy fennkölt gondolkodású földi angyal. Isten áldjon meg benneteket! . . .

Körülbelül öt esztendő mulott el, amidőn Piroška és férje egy terebélyes fa alá helyezett gyepamlagon ülve, elnézték két kis gyermekük játékait. Az agg Budaháznén igazi boldogsággal szemlélte gyermekeit, unokái meglegedését. Ekkor megtört, előregedett asszony közeledett a család felé. A gyermekek ijedten futottak anyjukhoz. A fiatal úrnő elhalványodott. Azon Budaháznén, aki egyetlen szegényt sem bocsátott el üres kézzel, távozásra intette a tolakodót és kendőt tartott szemei elé. . . .

Percek multán a fiatal asszony félénken sugta férjének: ez a mostohaanyám, aki elkergetett az apai háztól, akit isten megbüntetett. . . .

Néhány perc mulva keresték az idegent, de eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Piroška elbeszélte életének egész történetét és arra kérte a férjét, hogy a szerencsétlennek bocsásson meg, vegye a házához és lássa el minden szükségessel.

Béla azonnal az idegen nő keresésére küldte leghűbb cselédeit, hogy jóságos neje kívánságát teljesíthesse.

Sipos Lajos.

Öszi ujdonságok
nagy választékban megérkeztek

Harisnyák, keztyűk, nyak-
kendők, Blousok, különösen
ruhadiszek óriási választékban
k a p h a t ó k
KOHN IGNÁCZ
divatáru üzletében
V á r o s h á z p a l o t a.

halalos vétek és bűn a nemzeti műveltség és művelődés szempontjából.

Ez okból javasolja a városi tanácsnak, hogy az 1867-iki esztendőben tett ugynevezett „koronázási alap” felhasználásával egy tudományos havi folyóirat létesítésében s illetve kiadásában támogassa és segítse.

Igazolta beadványában, hogy a „Régi Okiratok és Levelek Tára” cím alatt ez év október havában megindítandó tudományos folyóirata számára állandó és rendszeres munkatársakul a következő már írói névvel bíró szakfőírkat sikerült neki megnyerni és pedig: 1. Kelemen Lajost, az Erdélyi Múzeum Egyet s. levéltárnokát; 2. Dr. Lengyel Miklóst, a deési kir. főgymnasium tanárát; 3. Dr. Magasházy Bélát, Borsodvármegye főlevéltárnokát; 4. Dr. apszai Mihályi Jánost, Máramarosvármegye t. főügyészét; 5. Oláh Gábort, a debreceni főiskola s. könyvtárnokát; 6. Dr. Révész Kálmánt, kassai ev. ref. eseprest; 7. Dr. Sebess Dénest, marosvásárhelyi országgyűlési képviselőt; 8. Simon Gézát, a m.-szigeti ev. ref. lyceum főkönyvtárnokát; 9. Dr. Versényi Györgyöt, az Erdélyi Irodalmi Társaság főtitkárát; 10. Zoltai Lajost, Debrecen város s. levéltárnokát és végre 11. Ujhelyi Gézát, ki Kossuth Ferenc megbízásából Kossuth Lajos iratainak hat utolsó kötetét sajtó alá rendezte és a ki a magyar emigratoria vonatkozó iratokat és leveleket az egész országban a legalaposabban ismeri.

Kardos Samu gyűjteményében nem holmi avult és becses nem bíró magán levelek hevernek, hanem az ott levő iratok között van számos Árpádház korabeli, Nagy Lajos, Zsigmond, Mátyás, V. László, I. Lajos királyok korabeli számos ösmeretlen latin nyelvű okirat és adomány-levél. De ott vannak gyűjteményében a Bocskay István, Bethlen Gábor, I. Rákóczy György, II. Rákóczy Ferenc és Apafy Mihály erdélyi fejedelmek által legnagyobb részt magyar nyelven kiállított, történelmi becses bíró okiratok és adománylevelek.

Ott vannak többek között Deák Ferencnek, Kossuth Lajosnak, Szemere Bertalannak, Palóczy Lászlónak, Görgey Arthurnak, Jósika Miklósnak, Teleky Lászlónak és Wesselényi Miklósnak számos, rendkívül nagybecsű, teljesen ösmeretlen levele és Kossuth Lajosnak a párisi és londoni emigrációban vezetett levelezési naplója.

E sorok írójának is volt alkalma az ő kincsekkel felérő ereklye gyűjteményét megtekinteni, és bátran mondhatjuk, hogy az általa felvetett eszmét és tervet feltétlenül helyeseljük, mert nem szabad ismeretlenül heverni egy magánember birtokában olyan okiratoknak, melyek egy nemzet közkincsét képezik, s melyekre a magyar oknyomozó történet írásnak feltétlenül szüksége van. — Számos okirat van ott olyan is, amely Szabolcs megye multjára is élénk fényt vet.

A Nemzeti Szalon kiállítása.

— A nyiregyházi képzőművészeti tárlat. —

A holnapi napon megnyíló tárlat előkészületei immár befejeztettek városunkban. A hétfő esti gyorsvonattal megérkeztek Budapestről a Nemzeti Szalon képviselőiben Déry Béla festőművész a Nemzeti Szalon titkára és Rubovics Márk festőművész a Nemzeti Szalon műtárosa, akik a magukkal hozott szakszemélyzettel a megnyitási ünnepély előkészítéséről és a képek és szobrok kellő elhelyezéséről valamint a megyeháza dísztermének méltó dekorálásáról gondoskodtak.

A gyorsárúként feladott kiállítási anyag már kedden megérkezett, mely két óriási waggont töltött meg és mintegy 250 műtárgyból áll. A festmények között vannak nagyobb méretű olajfestmények, pastelék, aquarellek, temperák, gouacheok, sépiák, toll- és tusrajzok,

szóval a festészetnek minden ága méltóan van képviselve. A szoborművészet anyagát nagyobbrészt kis plasztika képezi, melyek a mesés szépségű festmények tömkelegében szükséges változatosságot idéznek elő.

A nyiregyházi első képzőművészeti tárlat anyaga a legkiválóbb mindazok között, a melyeket eddig Magyarországon bemutatnak s a modern mesterek legjelesebbjei legkitünőbb műveikkel szerepelnek. Hogy csak néhányat említsék, itt van Strobentz Frigyes a magyar plein-air festészet nagynevű uttörője, Szinyei-Merse Pál a hazai tájfestészet büszkesége, Balló Ede a kiváló portretista; a nagyírű Katona Nándor, Kézdi-Kovács László az erdei magányok poéta lelke festője, Ujházy Ferenc a magyar népelet bemutatója, Rubovics Márk a kitünző zsánerfestő, Bruck Miksa a konyhai élet színes megeremtője, Déry Béla a jeles tenger ismerő, Csók István a bájos parasztemenecskék portretistája, Bihari Sándor a családi élet megrajzolója, Both Menyhért a pásztorok alapos megfigyelője, Bakos Tibor a jó állatfestő, valamint a régi és modern generáció minden számottevő egyénisége, u. m. Zemplényi Tivadar, Markó Ernő, Bosznay István, Ujváry Ignác, Peske Géza, Edvi Illés Aladár, Aggházy Gyula, Kubányi Lajos, Poll Hugó, Nagy Vilmos, Koszta József, Badi Ottó, Jászay József, Molnár János, Vajda Zsigmond, Arkay Aladár, Keményffy Jenő, Kúnyi Lajos, Wickenburg István, Bachmann Károly, Pörge Gergely, Telepy Károly, Olygyai Victor, Propper Aranka, Szenes Fülöp, Kende István, Wolf Károly, Bodor Ida, Uferbach Jenő, Nádler Róbert, Büttner Helén, Szlányi Lajos, Nyilassy Sándor, Glatz Oszkár, Cserna Rezső, Gulácsy Lajos, Telcs Ede, Koszkol Jenő, Pajtás Ödön, Telkessy Valér stb.

Még nincsen módunkban közölni a kiállító művészek teljes névsorát, mert a nyiregyházi és szabolcs megyei, valamint a debreceni művészek is egész kollekciókkal jelentkeztek, de már ezekből a nevekől is látható, hogy a Nemzeti Szalon igazgatósága milyen súlyt fektetett arra, hogy Nyiregyháza városának és Szabolcsvármegyének országszerte ismert ritka kényes műizlését minden tekintetben kielégíthesse.

A megnyitási ünnepsége a nagyjelentőségű kulturális eseményhez méltó fényvel és pompával fog lezajlani. Ez alkalommal lerándulnak városunkba a főváros művész és íróvilágának több illusztris tagja, hogy a megnyitási aktusnál jelen lehessenek s a Nemzeti Szalonnal testületileg üdvözölhessék Nyiregyháza város műszerető közönségét, mely már előre is lázas érdeklődéssel várja a nyiregyházi művészeti kiállítás ritka szenzációját!

A Nemzeti Szalon tárlatának megnyitása alkalmából a Bessenyei-kör által városunkban rendezendő ünnepségek részletes programját lapunk más helyén közöljük, de már e helyen ki kell emelnünk az ünnepség legszebb programszámát, ez Dr. Rózsa Miklósnak, a neves poétának és a magyar hírlapirodalom országos híri munkásának szabadelőadása lesz a „Korona” dísztermében.

A mint ugyanis értesülünk a Nemzeti Szalon választmányának legutóbbi ülésén, Déry Béla titkár jelentést tett arról a lelkesültségről, melylyel Nyiregyháza város közönsége és a Bessenyei-kör tagjai az első képzőművészeti tárlat eszméjét fogadták s egyhangu határozattal Dr. Rózsa Miklóst kérték fel, hogy a megnyitási ünnep keretében a Bessenyei-kör szíves közreműködésével felolvasást tartson. Dr. Rózsa, akit mint politikust az aktuális helyzet nagyon is elfoglal, mégis készséggel vállalkozott a szép feladatra és „Nemzeti érzés a művészetben” címmel szabad előadást fog tartani s így a kiállítás közönségének pártját ritkító irodalmi élvezetben lesz része. E helyen megjegyezzük még, hogy a kiállítás belépőjegyei érvényesek Dr. Rózsa Miklós felolvasására is.

A kiállítási ünnepségek első pontja a kegyelet aktusa lesz, ugyanis folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor a kiállítás lelkes védnökének, báró Feilitzsch Berthold főispánnak, a Bessenyei-kör tagjainak, a hatóságok, a sajtó képviselőinek és az ünneplő közönségnek jelenlétében Rubovics Márk festőművész a Nemzeti Szalon nevében koszorút tesz Bessenyei Györgynek szobrára, a mely alkalommal Déry titkár emlékezik meg kegyeletes szavakkal Bessenyeiről.

Mi pedig hisszük, hogy Nyiregyháza város és Szabolcsvármegye közönsége azzal az oszthatatlan érdeklődéssel fogja honorálni a Nemzeti Szalon hazafias buzgóságát és áldozatkészségét, amit e nemes kulturmissiót teljesítő agilis egyesület bizvást megérdemel!

HIREK.

A képviselőház szeptember 15-iki üléséről. Szeptember 15-én este 1/4 9 órakor vettük a következő táviratot: „Parlament királyi kéziratot október 10-éig elnapoltatott, mi ellen a koalíció tiltakozott, de méltóságából mit sem engedett. Zavargás semmi sem volt. Mándoky.

A képkiallítási ünnepély programja. — A Nemzeti Szalon képkiallítása holnap délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. A program a következőképp van összeállítva: 1. A Nemzeti Szalon nevében Rubovics Márk festőművész a Nemzeti Szalon műtárosa megkoszoruzza Bessenyei György szobrát. 2. (A vármegyeház dísztermében) Dr. Popini Albert a Bessenyei-kör titkára üdvözlö a Nemzeti Szalont s az ünnepélyre jött művészeket. 3. A Nemzeti Szalon nevében Déry Béla festőművész, a Nemzeti Szalon titkára felkéri a védnököt az első nyiregyházi műtárlat megnyitására. 4. Br. Feilitzsch Berthold főispán, a kiállítás védnöke ünnepélyesen megnyitja a kiállítást. 5. (A „Korona” dísztermében.) Este 7 órakor „Nemzeti érzés a művészetben.” Szabad előadás, tartja dr. Rózsa Miklós. 6. Nyolc órakor társas vacsora a művészek tiszteletére. — A rendező-bizottság felkéri a hölgyeket, hogy a társasvacsorán minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. Belépti díj 1-ső nap 2, többi nap 1 kor.

Választás. A nyiregyházi izr. statusquo hitközség f. hó 10-én tartott képviselői gyűlésében Dr. Zinner Jenő orvost iskolaszéki elnöknek egyhangulag megválasztotta.

Eljegyzés. Sipos Gyula helybeli postafőtiszt Eperjesről eljegyezte Mehrer Nelly kisasszonyt.

Ministeri kiküldetés. A kereskedelemügyi ministerium képviselőiben dr. Kádár Gusztáv műszaki tanácsos városunkba érkezett, és az építés alatt álló dombrádi vasutat vizsgálja fölül. Tegnapelőtt, tegnap és ma kint fogatosítja a vonalon a vizsgálatot. Ez ideig minden al- és feléptményt rendben talált. Magán a vonalon serényen folyik a munka. Jelenleg Kótajou tul a Kistanyánál tartanak. Az építés vezetősége tőle telhetőleg igyekszik a nagyközönség kívánalmait is teljesíteni. A városház utcáról a törmelékeket szombaton és szombat-vasárnap közötti éjjelen elhordatta. Az ut-átjárók részint kész vannak, részint a befejezéshez közel állanak. A talpfák közei is rövid idő múlva mindenütt ki lesznek töltve. Szóval a város területén levő vonalrész pár nap alatt olyan állapotban lesz, hogy a közforgalom lebonyolítását semmi tekintetben sem fogja gátolni. Helyeseljük azon intézkedést is, hogy az anyagszállító vonatok lehetőleg úgy indítatnak, hogy a gyermekek iskolába menésével ne essenek azok össze.

Halálozás. Geduly Henriknét súlyos csapás érte, amennyiben imáadásig szeretett anyja elhalt. A veszteség által lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak

legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos

bajainál ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **láb-**

badozóknál influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

Sirolin

fájdalomtól megtört szívvel tudják, hogy a legjobb anya, nagyanya és anyós sarkadi Csatóry Julianna folyó évi szeptember hó 10-én d. u. 4 órakor, élete 51-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Amegboldogult hült tetemei f. évi szept. hó 12-én d. u. 4 órakor fognak a rk. egyház szertartása szerint a helybeli rk. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Máramarossziget, 1905. szept. 10. Áldás es béke hamvaira! Kovássy Árpád, Geduly Henrikné, Noszkó Istvánné, Kovássy Margit, Kovássy Endre mint gyermekei. Kovássy Árpádné, Kránczly Izabella, mint menyee. Geduly Henrik, Noszkó István, mint vejei. Kovássy Zoltán, Geduly Erzsike, Geduly Margitka, Noszkó Tibor, Noszkó István mint unokái.

Engedélyezés. A Nyiregyháza—Sóstó—dombrádi vasut engedély okirata tegnap leérkezett a miniszteriumtól. Ezen irat megérkezése után most már fokozott mértékben végzik az építkezést és nincs akadálya a részvénnyársaság megalakításának sem.

Uj lelkész. Folyó hó 12-én d. u. 5¹/₂ órakor Csap felől érkezett városunkba Rutkay Gyula, a helybeli gör. kath. egyház uj lelkésze és főesperese. A vasutnál a város nevében Májerszky Béla és Bogár Lajos fogadta. Ott volt az egyház küldöttsége is. Májerszky Béla kifejtette, hogy 34000 ember nevében beszél és amikor Isten hozottat mond, azt az egész lakosság nevében teszi. Hangoztatta, hogy itt a polgárok vallásukra való tekintet nélkül testvéri viszonyban élnek, itt a felekezeti türelmetlenség nem dul. Kívánja, hogy békeességben, megelégedésben, hiveinek és az egész városnak jóvoltát munkálva sokáig éljen. A tetszéssel fogadott beszédre Rutkay azonnal és hosszabb beszéddel válaszolt. Hangoztatta, hogy kellemesen lepte meg a nem várt fogadtatás. Bérces hazából lép sik földre és ismeretlenként jelenik meg Nyiregyháza. Végtelenül örül, hogy itt a felekezetek testvéri egyetértésben élnek, a maga részéről arra fog törekedni, hogy ez a szeretet minél igazabb és minél melegebb legyen. A tapasztalt jóindulatot és szíves fogadtatást előlegnek veszi, amely kötelességeket von maga után. Ezen kötelességeknek lelkiismeretes pontossággal fog a hivei, a város és a haza érdekében eleget tenni. Valláskülönbség nélkül fogja a közjót munkálni, mert a város minden lakosa a hazának egyformán édes gyermeke. A várost és annak hazafias polgárságát éltetve fejezve be a helyeslés által több ízben megszakitott beszédét. A város négyes fogatán a polgármester jobbján jött be a városba Rutkay. A paróchián a segédlelkész fogadta az egyház nevében, melyet ő szívélyes szavakkal köszönt meg.

Szabolcsvármegye művészei a Nemzeti Szalonban. A vasárnap délelőtt megnyíló képzőművészeti tárlaton Nyiregyháza város művészei is részt kérnek a dicsőségből s értesülésünk szerint a kiállítás zsürije a következő művészeket: Kozák István: (Rimparti részlet), (Férfi Tanulmány) és (Öreg asszony). Somogyi Sándor: (Hazafelé), (Női mellszobor) és (Férfi arckép). Nem említjük fel e helyen a jelenleg Turán tartózkodó Propper Aranka festőművésznőt, akinek sokoldalú művészi tehetségét már évek óta kellőképpen méltányolja a legitim fővárosi tárlatok közönsége. Mint halljuk a debreceni képzőművészek is testületileg jelennek meg s Bosznay István, Pálffy József és Bakos Tibor festőművészek szombaton este érkeznek meg a kultur ünnepre városunkba.

A gyalogsági laktanya. Nyiregyháza város köztudomás szerint egy gyalogsági laktanya építhetéseért folyamodott. A honvédelemügyi minster kimondta, hogy ez idő szerint nem teljesítheti a kérést, a közös hadügyminster azonban legközelebb visszatér az ajánlatra.

R. Kovács Laura szavaló művésznő lapunkban jelzett estélyének megtartását elhalasz-

totta. A kiváló művésznő eddig nemcsak Budapesten és számos vidéki városban aratott fényes sikereket művészi énekével és szavalatával, hanem Párisban, Londonban és Rómában is dicsőséget szerzett nemcsak a magyar népdalnak, hanem a maga művészetének is. Legutóbbi párisi szereplése alkalmából, mint alkalmunk volt róla meggyőződni, a francia lapok valóságos elragadtatással írtak énekbéli és szavaló művészetéről. Ajánljuk a derék művésznőt műpartoló hazafias közönségünk szíves figyelmébe, és jelezzük, hogy a megtartás napját kellő módon közhírré tesszük.

A jéggyár átvétele. Lapunkban is sok szó esett a jéggyárról. Váratlan meglepetések érték annak létesítésénél az építőket. A szokatlan szárazság következtében a megásott kutak nem adtak elég vizet, és újabbak furása vált szükségessé. Az építkezések végleges befejezése után, egy pár héttel ezelőtt a város megnyitotta a gyárat. Májerszky Béla polgármester dicsőretet érdemel azon elhatározásáért, hogy a földművelésügyi minsteriumtól egy szakértő kiküldését kérte, aki folyó hó 11-én és 12-én felülvizsgálta az összes készülékeket a villamos motortól kezdődően egész a jégraktár helyiségéig. Pazar István kir. mérnök, az egészségügyi főosztály képviselőjében megvizsgálta az ujonnan ásott kutakat is, és azon véleményének adott kifejezést, hogy a várható forgalomhoz szükséges vízmennyiséget szolgáltatni képesek lesznek. A gépek a minsterium által felülvizsgált tervezetnek szigorúan megfelelnek. Ugy a motor hatásfoka, mint a jégkészítő gépek teljesítő képessége a szerződésileg biztosított kiválnaknak megfelelnek. Ezek után a jéggyárat a város végleg átvettnek kijelentette, önként érthetődik, hogy a kikötött szavatolási idő fenntartásával. Amidőn a jéggyár átvételét köztudomásra hozzuk, megnyugtatók a nagyközönséget, hogy a kiküldött szakértő felülbírálata után kizártnak lehet venni azt, hogy jövőben a jégszállítás körül fennakadások történjenek. A minsteriumtól a napokban leérkezett a vágóhídi szabályrendelet is, amely a város érdekében több üdvös intézkedést valószínűleg bemutatás után életbe lesz az léptetve.

Értesítés. Szombaton, szeptember hó 16-odikán délután 5 órakor az önkéntes tűzoltó-egyesület záró gyakorlatot tart a város háza udvarán, melyre az ügy iránt érdeklődő nagyrédmű közönséget tisztelettel meghívja Dr. Konthly Gyula parancsnok.

Öngyilkossági kísérlet. Jóni Imre helybeli lakos forgópisztolyal meglötte magát, állapota aggasztó.

Tűz. Jenei András tanyáján tegnapelőtt tűz volt és takarmányneműekben káros 1000 korona kárt szenvedett.

Kirabolt imaház. Tegnapra virradólag az izraeliták szarvasutczai imaházában a délre nyíló egyik ablaknak sárral való betapasztása és benyomása után ismeretlen tettesek behatoltak. Elvittek a templomból egy drb ezüst örök mécses. A szentelyből egy kínai ezüsből készült Hanika nevű gyertyatartót, egy ezüst diszt melyen „Haas Mór“ neve volt bevésve. A thóráról a huzatot, két drb kéz alaku mutatót Teitelbaum Henrik és Deutsch Lipót nevekkal. Egy drb 3 águ kínai ezüsből készült gyertyatartót és egy bádóg perselyt pénzzel. Ezenkívül a szomszédos szobákból egy férfi hosszú kabátot G. betűvel és egy kalapot K. C. betűkkel. A kár 1500—2000 koronára lehet tenni. A vizsgálat erélyesen folyik.

Szinielőadás. Az iparos-ifjúság-önképző-egylete folyó 1905. évi szeptember hó 17-én, azaz holnap a színházban, jótékony célú műkedvelői előadást rendez. Ez alkalommal előadatik: az „Utolsó kenet“ eredeti népszínmű, dalokkal, 3 felvonásban. A szerepek mind kipróbált műkedvelőknek vannak kiosztva, s így az előadás jóságga biztosítva van. Helyárok:

Páholy 6 korona. Földszint az 1—2—3—4-ik sorban 1 kor. 60 fill., a többi sorokban 1 kor. 20 fill., Erkély ülőhely 1 kor. Erkély állóhely 60 fill., II-od emeleti zártszék 50 fill., Karzat 30 fill. Jegyek válthatók az előadás napján d. e. 10 órától 12 óráig, d. u. 2 órától 6 óráig és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

Szeptember 15. Ez a politikai tekintetben fontos nap az egész országban nagy nyugtalanságra adott okot. Városunkban és megyénk más helyén lévő pénzüntézeteknél szeptember hó első felében soha nem tapasztalt mértékűt ért el a pénzkivétel. Még uri emberek is szedték ki betéteiket, mert ebben a válságos helyzetben nem tekintették azt pénzüntézetnél biztonságban.

Hirdetmény. A hitközség tulajdonát képező templom-ülések a kiküldött bizottság által f. évi szeptember hó 24, 25 és 26 napjain bezárólag, azaz vasárnap, hétfőn és kedden naponként délután 2 órától 5 óráig fognak kiadatni a hitközség irodahelyiségében. Az előjegyzés f. évi szeptember hó 24-én, d. u. 2 órától 5 óráig érvényesíthetők. Megjegyezzük, hogy külön vagy magánimaházat anagy ünnepekre nem engedélyezünk. A nyiregyházi stat. izr. hitk. előjárósága.

Heti vásár engedélyezése. A kereskedelemügyi minster megengedte, hogy Dombrádon keddi napokon hetivásár tartassék.

Rablóbanda. Büdszentmihályról írják lapunknak, hogy ott Geller András és Virág Bálint lakására 3 bekormozott arcu ember éjjel betört és előbbtől 130 koronát, utóbbittől 60 koronát, valamint értékes házi tárgyakat raboltak el.

Eltűnt. Kristóf Mihály vencesellői kis gazda nyomtalanul eltűnt.

Letartóztatás. Megirtuk, hogy Bacsó András felföldi üveges, tovább mint egy hétig eszméletlen állapotban feküdt a kórházban, ahol meg is halt. Röviddel halála előtt magához tért és azt vallotta, hogy Szücs Mihály tettleg bántalmazta. Hétfőn letartóztatták Szücs Mihályt és a vizsgálat erélyesen folyik.

Sulyos vádat emelt Gálik Zsuzsanna, helybeli cseléd, gyermekének dajkája ellen. Gálik Zsuzsanna ugyanis törvénytelen ágyból származott kicsinyét, Farkas Andrásnéhoz adta dajkaságba. Az egészségesen átadott gyermek soványodni, betegeskedni kezdett. Az aggódo anya orvoshoz vitte gyermekét, aki megállapította, hogy az ártatlan teremtés annyira tönkre van téve, miszerint alig marad életben. Gálik Zsuzsanna a dajka lakásán megtalálta a mákhéj forrázatot, melyet egy csuporban a városházára vitt, ahol jegyzőkönyvbe vétette azon panaszt, hogy gyermekét a dajkája mákhéj forrázattal tette tönkre. Hogy az anya állítása mennyiben felel meg a valóságnak, azt a vizsgálat fogja kideríteni, de a vád olyan sulyos, hogy a legerélyesebb vizsgálat foganatosítását igényli. A másik hiba, hogy a gyermek dajkaságba vétele a rendőrségnél bejelentve nem lett, a dajka így a hatósági orvos által megtartatni szokott vizsgálaton a gyermeket be nem mutatta. Ha a gyermek az ilyen vizsgálatokon be mutatva lett volna, az orvos bizonyára megállapította volna a gyermek pusztulásának okát. Nem tudjuk miként fog a vizsgálat végződni, de az való, hogy a mákhéjforrázat a városházára került, hogy a gyermek annyira tönkre ment, miszerint életben maradása kétséges. Emez elszomorító körülmény is amellezt szól, hogy az ilyen szerencsétlen teremtések sorsa a pusztulás. Amellezt szól, hogy egy csecsemőt hűségesen gondozni, jól táplálni 6—10 korona havi fizetésért nem lehet. Mind olyan körülmény ez, mely méltó arra, hogy vele emberbaráti szempontból komolyan foglalkozzunk.

Kimutatás. A közegészség állapota most mindenkit érdekel azóta, a mióta a kolera fellépésétől lehet tartani. Be van ugyanis az

Gyászkelmékben
állandó nagy raktár.

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2-ik szám.

Óriási választék a legújabb hazai és angol szövetekből,

női- és férfi-ruhákra.

Blous és pongyola kelmék remek kivitelben.

Gyászkelmékben
állandó nagy raktár.

bizonyítva, hogy ahol sok a betegedés, azon a vidéken a kolera is több áldozatot szed. Az „Erzsébet” kórház augusztus havi kimutatása a következőket tünteti fel: Julius hóról átjött 128, augusztus folyamán felvétetett 295, összesen ápolgatott 423 egyén. Aug. folyamán gyógyulva elbocsátatott 164, javulva 71, gyógyulatlanul 13. Meghalt 10. A hó végén ápolás alatt maradt 165. Ha ezen számot összehasonlítjuk a július havi zárózámmal, azt tapasztaljuk, hogy 37-el növekedett az ápolás alatt állók száma, ami a közegészségügy rosszabbodását jelenti.

Hirdetmény. Nyiregyháza város képviselő testülete által az 1906. évre érvénynyel bíró legtöbb adót fizető névjegyzékeinek összeállításával megbízott küldöttség nevében az 1886. évi XXII. t.-cz. 33. §-a alapján közhírre teszem, hogy a legtöbb adót fizetők névjegyzékét a küldöttség a városi adóügyi tanácsos hivatalos szobájában 1905. évi szeptember hó 18-án és 19-én fogja összeállítani. Nyiregyházán, 1905. évi szeptember hó 11-én. Oltványi Ödön, adóügyi tanácsos.

Értesítés. A nyiregyházi róm. kath. iskolában a hitközség ismétlő tanköteleseinek oktatása f. év október 8-án veszi kezdetét. Felhivatnak tehát a szülők, gyámok és csestartó gazdák, hogy róm. kath. vallású 12, 13, 14 és 15 éves koru mindkét nembeli gyermekeiket illetve szolgálatukban alkalmazottakat jövő október hó első hetében beírni el ne mulasszák, mert az eddig be nem írtak szülői vagy gazdái, büntetés végett a város hatóságának lesznek bejelentve. — Nyiregyházán, 1905. szeptember hó 15-én. Az igazgatóság.

Orvtámadás. Vatikó István kállósemjéni lakost ismeretlen tettesek saját portáján éjjel megtámadták és úgy megverték, hogy életben maradásához nincs remény.

Szerencsétlenség. Hankószki Mihály helybeli lakos kukoricacsutka vágása közben forgópisztolyt hordott magával. A fegyver munkálkodása közben elsült és Hankószkit súlyosan megsebesítette.

Véres verekedés. Gutyán Mihály helybeli lakost úgy elverték, hogy életveszélyes sebekkel szállították be a kórházba.

Vérvád meséje. F. hó 11-én városunkban délután fél két óra tájon, Feldheim Pál kiskereskedő ittas állapotban ment haza. Felesége, berugottsága miatt, veszekedni kezdett vele, miért ő ökleivel bevverte az ablakokat. Az üvegcserepek Feldheimnek súlyosan összevagdalták a kezeit. Az asszony meg akarta gátolni férjét a további rombolásban leány cselédjét magához szölytötte tehát és egyesült erővel a szobába akarták bevinni a beszámíthatatlan állapotban levő embert. A dulakodás zajára a nagyforgalmu pazonyi utcán csoportosulni kezdtek a járó kelők. A boltajtón át benézve, látták, hogy a kereskedésben, majd a szobában, Feldheim és neje a keresztyén cselédjükkel birkoznak és hogy mind a hárman véresek. Segítségért kezdtek kiabálni és körül állták az épületet. Futótüzként terjedt el a környéken a rémhir és pár perc alatt több száz főre növekedett a tömeg. Szerencsére akadt felvilágosodott ember is az összeszaladtak között, akik a rendőrséghez fordultak segítségért. A kivonult rendőrök kiszabadították Feldheimékat veszélyes helyzetökből. Dr. Springer Géza pedig bekötözte a súlyosan megsérült Feldheim sebeit. A rendőrség tapintatosan járt el és Feldheim cselédjét megmutatta a közönségnek. Kétkezdéssel fogadták a személyazonosságot és tovább zajongtak. Ezen jelenet után a rendőrség szét oszlatta az elámitott népet. Az izgatottság azonban nem szűnt meg, mert még este 6 óra tájon is csoportok képződtek a nevezetessé vált ház előtt. Az össze szaladtak között sok volt a falusi is, akik odahaza esküvel erősítetik az általuk borzalmasan kiszinezett gyilkosság megtörténtét.

A papoknak és jegyzőknek fel kellene világosítani a félre vezetett népet, mert akadhatnak olyan dologkerülők, akik egy jó eszéd kedvéért a leghajmeresztőbb dolgokat beszélnek el, mint szemtanuk a valóság helyett.

Éhes betörők. Tegnapelőtt éjjel a Jurás-féle vendéglőbe betörték és a tettesek ették, ittak kedvükre, mely után eltávoztak.

Három lábu borju. Asztalos László helybeli kereskedő szerdán egy három lábu borjut vásárolt, melynek az első két lába helyén csak egy van. Unikumként akarta felnevelni. Nem volt kivel haza küldenie, ott tartotta tehát ideiglenesen a boltjában. Híre ment a csodának és a más boltokba küldött cselédek és tanulók is oda mentek vásárolni, hogy lássák a borjut. Hatalmas reklámra tett szert Asztalos a vásárlással, mivel a napi bevétele azóta sokkalta nagyobb.

Megtámadott ember. Vinkler János tanyai lakost hazamenetele alkalmával a temető mellett 2 egyén megtámadta és súlyosan összeverte. A jelekből arra lehet következtetni, hogy Vinklert mással tévesztették össze.

Fogházban született. Horvát Mária cigány asszonyt tegnap előtt a királytelki szőlőből bevitték a városházára. Ludasnak bizonyult a szó teljes értelmében, mivel rábizonyult a ludlopás. Tegnapra virradólag a börtönben egy egészséges fiu gyermeknek adott életet. Be akarták vinni a kórházba, de ellenszegült és azt állítja, hogy neki nincsen semmi baja.

Az iparkihágási ügyek soronkívüli elintézése. A kereskedelmi miniszter valamennyi elsőfoku iparhatósághoz körrendeletet intézett, a melyben utasítja őket, hogy az ipartörvény 164. szakasza alapján folyamatba tett kihágási ügyeket mindig soronkívül intézzék el, felebbezés esetén pedig az iratokat, a 15 napi felebbezési határidő bevéásával, haladéktalanul terjeszszék fel a másodfoku iparhatósághoz, a mely az ügyeket szintén soronkívül köteles elbírálni. A körrendeletet azzal okolja meg a miniszter, hogy a kihágási ügyek késedelmes elintézése folytán azok a büntetések, a miket a törvény kiszab, a rögtönös megtorlás hatásával nem bírnak, de sokszor károsan is hatnak, mert akkor válik jogerőssé a befejezés, a mikor az iparosok és segédek között a surlódás oka már megszűnt és az ítélet leérkezése azt újból felújítja.

Bőr árusítása fűszerüzletekben. A kereskedelemügyi miniszter kimondotta egy előfordult esetben, hogy ha a fűszer- vagy egyes kereskedő kicszerzett állatbort akar árusítani, akkor erre külön iparigazolványt köteles váltani.

Szép és biztos mellékkereset. Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőmiveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda” Budapest, váci-utca 20/b.

A hírlapirodalom szenzációja. A fővárosi zszurnalisztika valóságos szenzációja a Nap, ma az ország legradikálisabb, legszókimondóbb legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap független, érdekes tartalmas és teljes krónikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. Reggel olvashatja a lap gazdag anyaga sorában a nap egész történetét és kritikáját: a teljes országgyűlést, a politikai információkat, a külföld s a vidék híreit, színházi, törvényszéki, sport- és egyéb eseményeket, továbbá a pontos és teljes tőzsdejegyzéseket. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Ugron Gábor, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Belső

dolgozó társai: Ábrányi Emil, Bródy Mihály, Feld Aurél, Gergely István, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós segédszerkesztő, Holló Márton, Kadosa Marcel, Kemény Simon, Mezei Ernő, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Thury Zoltán, Ugron Gábor. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s eleven-ségben új ez az ujság. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujság a legolcsóbb is. Egyes szám ára 2 krajcár, előfizetési ára egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

Tíz elsőrendű író 10 kötet művét adja pompás diszkötésben a „Magyar Kereskedelmi Közlöny”, Budapest VII., Károly-körút 9. mindenkinek ingyen, csupán 12 krajcárt kér kötetenként a bekötési táblába való beillesztéséért, vagyis a 10 kötetnél 1 forint 20 kr., ha előfizeti a „Tolnai Világ Lapját” félévre 4 frt. helyett 2 frt. 48 kr.-ért. Ez a 10 kötet mű rendkívül elegáns diszkötésbe van kötve, s az egész 10 kötet egy védő tokban foglal-tatik. Ezen 10 kötet mű bolti ára 15 forint. Itt felsoroljuk az írók neveit, valamint a művek címeit: Molnár Ferenc: Egy pesti leány története; Zöldi Márton: Egy primadonna házassága; Thuri Zoltán: Sötétség; Heltai Jenő: Titokzatos hercegnő; Tolstoj Leó: A pénz átka; Dumas Sándor: Örült a trónon; Conan Doyle: A család réme; Szomaházi István: Asszonyi bosszu; Kóbor Tamás: Örök éjszakák és Gaál Mózes: Rácz Márton regénye. — Nagyon ajánljuk t. előfizetőinknek ezen kitűnő lap előfizetését, s melyről bátran mondhatjuk, hogy igazi különlegesség rendkívül dus tartalmánál fogva. Előfizetések a Magyar Kereskedelmi Közlönyhöz küldendők, Budapest, VII. Károly-körút 9.

Elvi jelentőségű határozatok. Vásáron iparigazolvány nélkül megjelenő árusítónak az árusítást meg lehet tiltani, de jogosulatlan iparüzés miatt nem lehet büntetni. A vásári árusítási rend megzavarása nem a kihágási büntetőtörvény 78. szakaszába ütköző kihágás. A halászlai társulatok által a törvényes rendelkezések mellőzésével kijelölt kiméleti teret törvényes védelemben nem lehet részesíteni.

Mi a tüdőkatharus? Amikor a tuberkulózist gyógyíthatatlan betegségnek tartották és a tuberkulózis diagnózisa egyenlő volt a halálos ítélettel, óvakodtak ezen szó említésétől és az enyhébben hangzó tüdőkatharust választották helyettesül. Ma, amidőn a tuberkulózis gyógyíthatása bebizonyított tény, nem szükséges már ily eszközhöz folyamodni. Ellenkezőleg, minél előbb konstatáltatik az igazi diagnózis, annál biztosabban lehet ellensúlyozni a hatást. Mint kiváló jó szert a tuberkulózis ellen az orvosok a tiszta levegő- és légkurák mellett a „Sirolin“-t ajánlják. Ezen syrup, mely egy a légkurák támogatásaként és mint önálló gyógyhatású szer már számos betegnek gyógyulást, illetve enyhítést hozott. már a legcsekélyebb tüneteknél veendő, annál is inkább, mivel a „Sirolin“ egyszerű hurut- és légzőszervek katharusánál is előnyösen hat.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Vilám” centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk a figyelmét; különösen pedig a cég által feltalált és készített „Kossuth” „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nem különben a nagyüzemi préseléshez készített „Rákóczy kettős kosaru” sajtókra, a melyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja.

NAGY VÁLASZTÉK a legújabb ruhadiszek, csipkék, aplicatiokban, férfi és női fehéreneműekben.

GOLDSTEIN J. SÁNDOR női-, férfi-divat és rövidáru üzletében

PAZONYI-UTCA 4. sz.

A törkölyt sem kell összevagdlni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a czég borsajtói külön első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A czég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Egy elegáns garzon lakás a kállai-utca 9. számú házban kiadó. Értekezhetni lehet Ungár Lipót cégnél.

Zongora órát ad alapos képzettségű intelligens hölgy. Cím a kiadóhivatalban.

Borsalino kalapok egyedüli rak-tára Fridmann Sándor utóda Fülöp Dezsónél.

Kerti és szalon tűzijátékok, Vadásztöltények, löpor, serét, flóbert és revolver golyók, legjutányosabban beszerezhetők: Hirschler Mór cégnél Nyíregyháza, Városház-tér 5. sz.

Kneisel A. hegedűművész hangversenye.

Folyó évi szeptember 23-án élvezetes estében lesz része városunk és vidéke műpártoló közönségének. Kneisel A. hegedűművész, aki körutazása alkalmából városunkban is megfordul, a jövő szombaton a színházban nagy művészi concertet fog tartani.

A Párisi Lapok a következőket írják Kneisel hegedűművészről: „Számos európai tekintélyű művész nagyon sok kritikában foglalkozott ezen genialis művész elbűvölő játékával, joggal elismerve lett, hogy Páginini után egyike a legnagyobb hegedűművészeknek, aki elegáns föllépése, elragadó játéka, sokszor hipnotizáló és mágnétikus hatású fordulatai számos alkalommal a közönséget meghódította.”

„Nagy hangversenye alkalmával brilláns módon adta elő művészi kiválókat műsorát; játéka utánozza az emberi hangokat. A legnagyobb és leghonyultabb akadályokat is diadalmasan küzdte le.”

„Minden egyes mozdulata megkapó és ujjai oly művészi siklanak nemes hurjain, hogy kénytelenek vagyunk bámulni óriási tudását és gyakorlatát, melylyel az embert a földről fölemeli az égi idealizmushoz.”

„Ezen előkelő zeneszerzőnek számos sajtósági alkotásai, melyeket hiába keresünk más francia művész játékában, azok ott fel nem találhatók; mely sajtósági alkotások nagy emociókat szülnek a hallgatókban.”

„Mi hallgatók, kik kíváncsisággal vártuk és lestük ezen előre elismert válogatott műsorát, teljesen elbűvölve állunk, egyebet nem tehetünk, mint hálás elismerésünket és köszönetünket kifejezzük a nyújtott élvezetért.”

„Ezen rögtönözött közleményben nem foglalkozhatunk halandó emberrel, hanem a nagy művésznak remek alkotását bámuljuk, amely nemcsak engem, de az egész válogatott közönséget elragadta.”

Egy más nagy tekintélyű párisi lap „The Paris” pedig a következőképen méltányolja ezen hírneves művészt: „A mi nézetünk szerint a legnagyobb kritikusok véleménye után ítélve, Kneisel tanár a legkitünőbb és tökéletesebb művész, akinek remek alkotásai valóban bámulatosak. Előadása hódító, a futamok, triállak és tercjaróflajolették dublék pizzicattók jobb és balkezevel bámulatosak növekednek és végre hódítással győznek.”

Igy irnak a lapok a Kneisel tanárról, aki bennünket fel fog keresni, hogy egy művészi tekintetben is szokatlanul értékes concertet adjon. A nagy közönségnek szives figyelmét hívjuk fel ezen ritkán fellelhető élvezetes estére és a tömeges megjelenést ajánljuk.

Hogyha a szakértők ilyen dicsőítően irnak a Kneisel hegedűművész képességéről, amiknek hitelességéről meggyőződünk, úgy előre jelezhetjük, hogy ilyen magas nivóju concertben sokáig nem lesz részünk, ha csak a csodagyermek abnormális fejlettségét nem megyünk csodálni.

Nyíregyháza város közönsége mindig tanuskodott a műzilése mellett, ez alkalommal is hisszük, hogy mindenki ott lesz.

Jegyek Jakobovits F. k. a.-nál válthatók. Páholy ára 14, támlásszéké 3-50, balkone (zrsz.) 3., I. helyé 2-50, földszinti állóhelyé 1 korona. Karzat 60 fillér.

TÖRVÉNYSZÉK.

A tüzes vér, 9 pengő és az ördög, meg a zsidó.

Irta: Dr. Csongor Gergely.

Az első históriát a nyíregyházi törvényszék is tudja. Feljelentették Korpótlék János gazdát, hogy feleségét a lábánál fogva akasztotta a gerendára és úgy össze-vissza vágta az ereit, hogy a szomszédok vérbefagyva szedték le a menyecskét. Mint vádlott csak annyit mondott János gazda: „minek hagyott maga körül legyeskedni annyit?” „nagyon tüzes volt a vére, ki kellett egy kicsit eresztetni belőle!” A meggyógyult feleség még csak megbüntetését sem kérte férjének, sőt még ő kérte a férjét, hogy bocsásson meg, rá sem néz többet Butorraktár Pistára, csak vigye haza. A törvényszék sem büntette meg, olyan hamar gyógyult a seb. A bestialis kegyetlenség novella tollra való módon siklott ki az igazságszolgáltatás körme alól, épp úgy a következő históriában is, de ott talán mégis bünhődik valaki.

Mikor Kresztyankó Tivadar, ki olyan szegény legény féle volt, bement a korcsmába, még senki sem volt ott. Leült a fapadra és körülnézett az ivóban. Senki. Csönd. Kinnt decemberi felhők mázskáltak, de azok sem zavarták a csendet. Az idő késő délutánra járt.

Kresztyankó pálinka nélkül végtelenül utatkozott. Ásitgatni kezdett, mikor pedig a korcsmáros kis Spitzigje bejött kártyázni kezdtek.

„Hé, mikor jönnek haza a vásárból?”
„Sötétre itthon lesznek.”
„Bár mán jönnének, veszekedettül szomjas vagyok.”

A korcsmárossal vagy öt-hat paraszt is jött a vásárról. Inni, diskurálni kezdtek és öklözték az asztalt. Legjobban hencegett Komasicik, aki 9 pengőt árult három malacért. Kresztyankónak megvillant a szeme és roszszat gondolt, olyat, hogy a szíve is megdobbant bele. „De mit is henceg ez a ronda paraszt. Na de megállj! Kapok vagy három esztendő, majd csak elmulik. Mindegy!”

Mikor a többiek elmentek, Kresztyankó ott marasztotta Komasiciket egy pohára. A fősvény paraszt itta a szegény legény hitelbe vásárolt pálinkáját. A zsidó adta, mert félt a veres kakastól.

Mikor Komasicik már be volt rugva, Kresztyankó karonfogta és kivezette a csipős hidegbe. A fagyott hó csak úgy csikorogott a patkójuk alatt. A csipős hidegben a részeg józanodni kezdett és méhkas lopást indítványozott. A szegény legénynek azonban más dolga volt. Kőrül nézett.

Sehol senki. A fák száraz galyain élesen süvített a hideg szél. A sötétség teljes volt, alig lehetett látni egy pár lépésnyire. A szegény legény ekkor hirtelen hátra ugrott, megfordította botját, két kézre fogta és hatalmasat sujtott.

Komasicik hang nélkül esett össze, Kresztyankó ott állott sokáig a tetem mellett, nem tudta, hogy miért, de ott állt morfondirozgatva. „Részeg volt, persze, hát felbukott, én nem bántottam egy ujjal sem”, s rázni kezdte a fekvő embert. Egyszerre úgy érezte, mintha szíven szurták volna: valami meleg szívärgott a sipka alól s a keze fejére csurgott.

„A manóba is, hátha nem halt meg, s holnap még kivall mindent”, — minden habozás nélkül végig rántotta bicskáját a hulla nyakán.

A pénzt kiszedte és szaladt, szaladt egészen vissza a korcsmáig. A korcsmáros még ébren volt.

„Belém bujt az ördög, megöltem Komasiciket, a pénzt itt hagyom, nehogy a csendörök megtalálják nálam. Ha szólsz, akkor halálfia vagy!”

Ahol Komasicik holtteste maradt, ott lakik Puzdura Mihály, a gyanu ráesett. Per-

sze tagadott. A csendörök ütötték. Mégsem vallott. Az örsvezető elkérte a késeket, „lás-suk, véres-e valamelyik?” Nem volt véres egyik sem, de egy hiányzott. „Azt adjátok elő, — ordított a csendörörsvezető — amelyiket a tegnapi vásáron vettetek!” Puzduráné nem tudta nézni a kinzást, az örsvezetőt elvezette az udvar végén levő szónaboglyához. Ott volt a kés. Szegény Puzdurák! mikor hallották, hogy jönnek a csendörök, rémültökben oda rejtették a tegnapi vásáron vett kést.

Puzdurát az esküdthíroság 15 évi fegyházra ítélte.

Ezt a 15 évet majd leimádkozza a zsidó, a korcsmájának keleti falára.

A szegény legény meg kap egy másik 15 esztendőt azt hiszem, hogy a korcsmáros miatt.

CSARNOK.

Ismeretlen hősök.

(Folytatás és vége.)

Parancsnokuk éppen egy kémot akar kikeresni a bator huszárok közül, midőn hirtelen a merészségéről és ügyességéről híros Kovács Ferenc előlép és kéri a hadnagy urat, hogy engedje meg neki a kémvizsgálóat véggezni. A hadnagy kevés habozás után beleegyezett, és Ferenc miután kezet szorított társaival, elindult gyalog, törrel és pisztollyal felfegyverkezve veszélyes útjára. Legutoljára hagyta szép mátkáját, kitől a tábor szélénél bucsuzott el. Néhány pillanat múlva olnyelte a sötét, zivataros éj.

**

Amint Ferenc eltűnt, a sötétségbe bámuló leány hamar elhatározta magát. Észrevétlenül besietett egyik sátorba, felkapkodott egy férfi ruhát, és mivel jól ismerte az utat, futva sietett a szakadék felé. Irtózatossá félelem és izgalom közepette belopódzott az ellenség táborába, és a felfedeztetés száz meg száz veszélye között kikémlelte a vakmerő leány a tábor. Már épen a szakadék kijáratára felé csúszott, egy csapat alvó dragonyos mellett, midőn véletlenül egy lehullott száraz galyra térdelt. Az alvó katonák közül kettő mozgolódni kezdett, és az egyik dörmögve botorkált Mariska felé.

Szegény leány irtózatossá félelmében és felszigazott képzeletében már látta magát az akasztófán lógni, amire mint kém felfedezés esetén valószínűleg elkerül. Mozdulatlanul feködött a nedves hóban. A dragonyos ki a sötétben nem vett észre semmit, ásitva ment vissza helyére. Mariska amint tovább akart csuszni észrevette, hogy Fezentől kapott rózsája, melyet mindég keblén hordott kiesett a hóba. Hamar felkapta a félig-meddig sárguló virágot, megcsókolta és visszatette előbbi helyére. Ismét elakart indulni, midőn egy fekete árnyat látott magával szemben, mely mindjobban és jobban közeledett feléje.

Hideg és meleg borzongás futotta át átfázott testét. Száz meg száz veszély közepette már igazán nem tudta hogy mit csinál. De hiszen Ferencet küldték a kémvizsgálóatra, biztosan ő lesz. Csak fel ne fedezzék, gondolta magában.

Az egyik ör valami neszt vehetett észre, mert sietve közeledett azon hely felé, a hol Ferenc volt.

Mariska elvesztette a fejét. Magát nem féltette, csak szeretett vőlegényét. Amint az ör mind jobban és jobban közeledett, és már csak annyira volt Ferentől, hogy majd reálépett, Mariska ijedten felsikoltott, mire az ör a hang irányában lött.

Mariska kibugygyanó vére vörösrre festette a havat, és a már sárguló vadrózsát.

Fájdalmas nyögésére Ferenc, mert a közeledő árny ő volt, oda szaladt, és bánatos arccal vizsgálta a leány sebéit.

A lövéstől felébredt katonák az örrel együtt Ferencre rohantak, megkötözték, és Mariskával együtt kapitányuk elé vitték. Ez minden kihallgatás nélkül összehívott tisztjeivel halálra ítélte Ferencet, Mariskát pedig az orvos kezelésére bízták.

Az orvos kijelentette, hogy a leány tüdejét furta át a golyó és szívet horzsolta. Mariska intett a mellette álló Ferencnek, ki hozzá hajolt a földre. Alig hallható hangon suttogta a rózsára tekintve, melyet kezében szorongatott:

„Ferenc, piros lett a rózsám . . .”

Ázután egy nehéz sóhaj tört fel kebléből . . .

Ferenc lezárta a szemeit.

**

Háromszoros dobpergés hallatszott. Ferenc bekötött szemmel térdelt a tábor végén, a száraz vadrózsabokor előtt. A véres rózsát

összekulcsolt kezeiben tartotta. A hadnagy jeladására eldőrdült a sortüz, és Ferenc több golyótól találva holtan rogyott a fehér hóra. Vére ráömlött a fonnyadt rózsára.

**

A felkelő nap egy kis friss, fekete dombra vetette sugarait, mely alatt két igaz magyar hazafi teste feküdt, feláldozva magát veszélyben forgó hazájáért.

**

Könnyezve álltam a szakadék előtt. Hány száz meg száz igaz magyar lélek áldozta fel magát a hazáért a 48-as szabadságharcban, mely habár szomorú és véres, de

mégis dicső emlékü, és avval vigasztaltam magam, hogy nagyon de nagyon kevés olyan nemzet van a föld kerekén, melynek annyi dicső vértanuja volna, mint nekünk magyaroknak.

Sch. M.

Szerkesztői üzenetek.

M. K. Helyben. Cikkét a papirkosárba tettük pihenni.

Segédjegyző. Az ifjuság előadása holnap lesz a színházban. Bővebb felvilágosítást a „Hírek” rovatában „Színelőadás” címen megírt újdonságunk nyújt.

Egy szám Budapesten és a vidéken
2 krajcár.

A NAP

Szenzációs tartalom.
Radikális ellenzéki politika.
A legelterjedtebb és legnépszerűbb magyar napilap.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SANDOR.
Főmunkatárs:
Abrányi Emil.

Politikai
cikkei legnagyobb
részét írják:
Ugron Gábor.
és Mezei Ernő.

Az összes lapok megelőzésével már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokban.

A legkittünőbb magyarlap a legolcsóbb is.

Előfizetés:
Negyedévre 4 kor. (2 frt.)
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Róck Szilárd-utca 9.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a czodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerünket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: **Nagy Kálmán** gyógyszerész úr.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 137).

62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

330/1905. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 5742/905 P. sz. végzése által Klein Izráel tiszalöki lakos végrehajtató javára, Dajka Jenő és neje tiszalöki lakosok ellen, 80 kor. tőke, ennek 1905. év. május. hó 31. napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 35 kor. 75. fil. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság leoglalt és 720 koronára becsült 1 drb. zongora és különféle házi bútorköböl álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. járásbírósnak V. 174/1905. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Tiszalökön alperesek lakásán leendő eszközlésére 1905. évi szeptember hó 18-ik napjának délután 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tiszalökön, 1905. aug. hó 24-én.

Szücsy Béla, kir. bir. végrehajtó.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

➔ Páris Modell kalapjainak egyedüli elárusítója ➔

Szabolcsmegyében.

Óriási választék selyem és flanel blousokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő és kalap áruháza

RÓZSA LAJOS utóda

NYIREGYHÁZA, PAZONYI-UTCA.

1905. őszi és téli idényre az újdonságok már megérkeztek óriási nagy választékban. Nagy raktár párisi és berlini modell női és gyermek felöltőkben.

Óriási választék selyem és flanel blousokban.

Meglepő olcsó árban kaphatók.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

UNGÁR LIPÓT divatáruháza Nyiregyházán.

Megérkeztek az őszi idényre rendkívül nagy választékban a **legutolsó** divat-
ujdonságok, különösen a következő cikkekben: **Angol costüm-, ruha- és blous szövetek. Ruha- és blous selymek. Angol blous**

selyem különlegességek. Flanellek, barchetek, télikendők, kész női fehérneműk, gyermek fehérneműk, Regenhart féle asztalkészletek, Legjobb gyártmányu vásznak törülközők és zsebkendőkben. Menyasszonyi kelengye raktár. Ugyiszintén gazdag raktár futó és sofa szőnyegek, függönyök és ágyterítőkben. Férfi ing, gallér, kézelő.

Olcsó szabott árak.

KEREKES PÁL

uridivat különlegességek raktára
NYIREGYHÁZA. Városház-u. 3.

T. cz.

Tudatom a nagyérdemű férfiközönsséggel, hogy a közlő őszi idényre

összes áruim árát mélyen leszállítottam.

Ugyanis:

Borsalinó kalapok . . . 8 K	Egész finom minőségű
Szines-, fekete kalapok 3 K	férfi és női Chewreaux
Férfi ingek . . . . . 2 K	és Box czipők . . . 12 K
Angol felöltők . . . 30 K	Divatos nyakkendek 80 fil.

valamint összes áruimat hasonló árleszállítással bocsájtom a nagyérdemű közönsség b. rendelkezésére.

Továbbá belföldi, angol és francia divatszövetekből már **40 koronáért készítek öltönyöket.**

Szives megrendeléseket kér

tisztelettel

Kerekes Pál.

Városház-utca 3.

Telefon 93.

UJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönsség szives tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a „Korona“ épületben, (a MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismeretségem lehetővé tették, hogy raktáramat a **legujabb és legdivatosabb szövetekkel** lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is minden tekintetben megtegyek.

A n. é. vevő közönsség szives pártfogását kérve s magamat jóindulatukba ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Gazdasági cikkek nagy választékban.

Wirtschaftler Ármin

Nyiregyháza, Pazonyi-u.

Vas és szerszám áru üzlete.

Chrom cserzett géphajtó szíjak egyedüli elárusítását Szabolcs-megyére sikerült megszereznem.

Ezen géphajtó szíjak kivételes tulajdonságai a könnyű fajsúly, felülmulhatlan szilárdság és tartósság, simulékony, legmagasabb ellenálló képesség, még a legkisebb felületen is. Érzéktelen nedveség, kigőzölgés és mindenféle időváltozás vagy hőmérséklet befolyása ellen.

Árajánlással készségesen szolgálok.

Tisztelettel:

Wirtschaftler Ármin.

Gépfelszerelési cikkek.

Elsőrendű konyha berendezések.

Eredeti „Sack“ ékecsészek.

Fernolendt-féle **NIGRIN**

különösen ajánlható Chevreaux, Box-calf és Lackbörnek szép fényt kölcsönöz és a bőr tartósságát emeli. — Fenti védjegyre ügyelni kéretik. Mindenütt kapható.

Ritka alkalmi vétel!

Angol férfi szövetek 3. 4. 5 és 6 korona méterje. Finom sima elejű férfi ingek, darabja 2 korona. Finom redős és puha elejű férfi ingek, darabja 2 korona 20 fillér. Finom jager férfi és női harisnya, párja 40 fillér. Finom szines kézelő, párja 30 fil. — Ugyiszintén az összes raktáron levő cikkek bámulatos —

OLCSÓ ÁRBAN

árusítatnak el

Práger Károlynál

Zöldség-tér.

K. 12035/1905.

Telek eladás.

Nyiregyháza város képviselő-testületének Kgy. 218/1905. sz. határozata folytán a tanács közhírré teszi, hogy a honvéd-utcai üres malomtelek 2 egyenlő részre osztva, árverésen elfog adatni.

Az árverés a városháza tanácstermében a f. 1905. évi szeptember hó 27-én, délelőtt 10 órakor fog megtartatni, mindkét telekre külön-külön.

Az eladandó telkek területe 203—203□-öl, a honvéd-utca felőli utca vonal (front) szélessége mindkét teleknél 10-35 öl, kikiáltási ár egyenként 1624 korona.

A részletes feltételek a városi gazdasági tanácsosi hivatalban megtekinthetők.

Nyiregyházán, 1905. szeptember 12-én tartott tanácsülésből.

Májerszky Béla, polgármester.

KESZTENBAUM HERMAN
hordógyáros Beregszász.

Ajánlok jó fehér fából készített, szumentes boros

HORDÓKAT

a következő árakban:

165—180 literig á 6 K. 10 fillér,
200—240 literig á 6 korona,
240—315 literig á 5 K. 95 fill,
hektoliterenkint.

Nyiregyházi állomásig szállítva.

A legjobb kivitelről tisztelt vevőimet előre is biztosítom.

Kiváló tisztelettel:

KESZTENBAUM HERMAN.

Szülők különös figyelmébe!

Mielőtt iskolás gyermekeiknek bármit is beszereznének, kérem az elismert legolcsóbb és legnagyobb választéku üzletem megtekintését.

Egy jó minőségű ruha-, haj- és fogkefe 15 kr. és feljebb. Egy jó minőségű bontó- és porfésű 15 kr. és feljebb.

Egy jó minőségű kétágu zsebkész 15 kr. és feljebb
bőr pénzerszény 15 kr.

„Egy csinos zsebtintatartó csukható 15 kr.

Jó minőségű gyermek zsebkendő 6 krtól feljebb.

Valódi tojás olaj szappan 7 kr.

Csinos fa kassetta 50 kr.

Kézimunka kosarak 15 krtól feljebb.

Nagy választék iskolatáskákban.

Kitünő minőségű gyermek patent harisnyák.

Gummi szallag, nadrágtartó; utazó kosarak, fa-

kofferek és kézi hóröndök.

Állandó

nagy gyermekjáték raktár.

Gyermek-kocsi. Reform szék.

Tisztelettel

Deutsch J.

(Hibján Sámuel utódai fűszer-üzlete m.)

Első Nyiregyházi Bazár.

FOGAK

fájdalom nélkül lesznek kihuzva. Plombák porcelláu, arany, ezüst, stb. Ugyazintén a legujabb szájpádlás nélküli fogak, koronák, hidmunkák készittetnek, az uj

Fogorvosi és technikai laboratóriumban,
Nyiregyháza, Tokaji-u. 20.

Kossuth-utca 54. szám
alatti ház

a hozzátartozó nagy telekkel együtt

eladó.

Értekezhetni ugyanott:
Dvorszky Andrással.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyotemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál
Nyiregyháza.

Uj boros hordók.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy az

Első Nyirvidéki Hordógyár

képviseletét megnyertem. Állandóan minden nagyságu hordókat nagy választékban raktáron tartok és legolcsóbb áron árusítom.

Ugyancsak üzletemben kapható borta-

posó zsák minden nagyságban. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A n. é. közönség pártfogását kérve tisztelettel

Wassermann Sámuel.

Szőlő taposó zsák.

Üveg és porcellán.

Üvegezés és képeretezés.

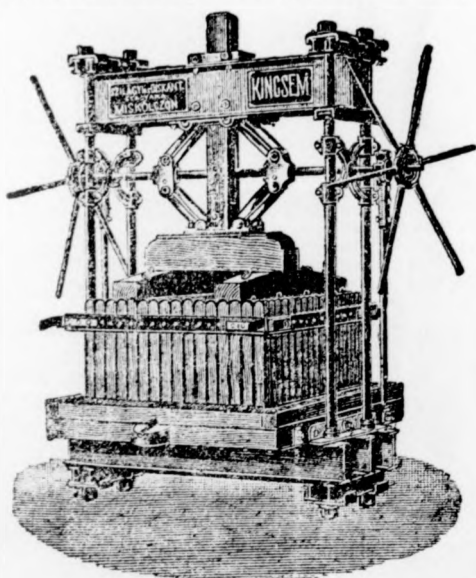
1902. Egri borászati kiállításon. I-ső díj, aranyérem és díszoklevél.

Temesvár 1901. I-ső díj díszoklevél.

1902. orsz. gazdasági kiállításon I-ső díj, állami aranyérem.

„VILLÁM”

legujabb centrifugális bogyzó és zuzógépek.

BORSAJTÓK.

Legujabb rendszerű könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabilte” és „Acélorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerű Rákóczy „kettős kosaru” sajtók nagy üzemi préseléshez.

Főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőki-fejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzuzók és bogyzók.

SZILÁGYI és DISKÁNT

gépgyára

MISKOLCZON.

Árjegyzék ingyen.

Kralovánszky Gyula féle
Nagykállói-utca 14. számú ház, előnyös feltételek mellett szabad kézből

eladó.

Értekezhetni lehet:
Özv. Zierek Edénénél, Ószőlő.

Hentesárut,
szalonnát, disznósirt, szalámit tőpörtöt stb.

vásárol minden mennyiségben

A. SCHANIL,

zsiráru ügynöksége,

Bécs, XVII. Hauptstrasse 67.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak

— mellett kaphatók: —

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

— Nyiregyházán, —

Vármegeyház-utca 5-ödik szám.

Kérjen csak

Selle & Kary's

FREDIN

legjobb tisztítószer mindenféle
sárga és fekete cipőhöz.

Különösen ajánlható

Boxcalfs-, Oscaria-, Chevaux és Lack
cipőknek.

Bécs, XII/I.

KÜLÖNLEGESSÉGI

mindennemű gazdasági gépek,
műszaki cikkek és malom-
berendezések előnyös feltételek
mellett beszerezhetők és raktáron is
találhatók

LICHTMAN VILMOS cgnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvi-
teleket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyházán Gróf Károlyi-téren.
Fióközllet: Mátészalkán.

Hogy hosszúéletűek és egészségesek legyünk,
igyunk

Répatí gyógy- ásványvizet.

Az erdélyi havasokból fakadó legjobb égvényes sa-
vanyu viz. — Magyarország Gieshüblere. — Az összes
ásványvizek gyöngye.

Toroklob, gyomor, vese és bélbajok, vérszegénység
és hólyag hurut ellen kitűnő gyógyhatásu.

Borral páratlan.

Ára: Egy liter 26 fillér. Fél liter 18 fillér.

A literes üvegekért 10 fillér, a fél literesekért 6 fillér fizetendő, ami
azonban visszatérítetik.

Főraktár:

HOFFMANN ADOLF

fűszerüzletében Nyiregyházán, Korona-épület.

Tankönyvek féláron!!

Gymnasiumban, polgári iskolában és az összes
elemi iskolákban használandó iskolakönyvek új
példányok bolti áron, használt példányok féláron

— K A P H A T Ó K : —

Piringer János

könyvkereskedésében Nyiregyháza. |Városháza|

— !! IRÓSZEREK, RAJZSZEREK !! —

Diák naptár és diák almanach ingyen.

Első nyirvidéki hordógyár

Nyiregyháza, Zöldségtér 9.

A legkitűnőbb anyagból készítünk
átalagokat minden nagyságban.

Hordókat

gőnczítől kezdve a legnagyobb transport hor-
dóig, ugyszintén szüretelő és pince-edényeket,
tölgy vagy fenyőfából a legjutányosabb áron.

Elvállal úgy magános, mint üzleti vagy uradalmi

pince-berendezéseket,

javitásokat s minden e szakba vágó munkát.

Kész hordókban állandó raktár.

Meghívásra bárhol megjelen.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja:

Új Victoria sorvető és
legjobb műtrágyaszóró
gépeit váltó kerek nélkül.
Répa és szecs kavágóit,
Gőzcséplő gépeit. Stb.